

A pesti poroszlótól a

Scitovszky Béla belügyminiszter a minap személyesen adta át a szolgálati érdemeikért kitüntetett rendőrtiszteknek, detektíveknek és rendőröknek a kormányzó által adományozott kitüntetések. Házi ünnepség keretében, díszes külsőségek között zajlott le ez az ünnepség. A tisztviselők és detektívek a főkapitányi hivatal nagytermében vették át a jól megérdemelt kitüntetések, a legénységi állományú rendőrök pedig a Mosonyi-utcai rendőrkaszárnya udvarán.

Az ünnepség egy pillanatra sem állította meg a rendőrség munkáját. A kitüntetett tisztviselők néhány perc múlva íróasztalaik mellett ültek, a detektívek tovább dolgoztak, a rendőrök pedig megint kiálltak a posztjukra. A rendőrök a saját munkájukkal is mindennap ünneplik és kitüntetik önmagukat. A legfárasztóbb és legnehezebb munka az, amit a szolgálat a rendőrökre ró. A budapesti rendőrség híven, becsületesen és bátran teljesíti a kötelességét és az európai viszonylatokban is első helyen áll.

A mostani ünnepséggel és kitüntetésekkel kapcsolatban nem érdektelen visszapillantani a budapesti rendőrség multjára és megismertetni azt az utat, amelyen a pesti rendőrség a városi poroszlók korszakától a mai modern rendőrségig eljutott.

Az abszolutizmus alatti népszerűtlen osztrák policia helyét 1861 tavaszán váltotta föl a pestvárosi polgári rendőrség. Kezdetleges szervezet volt az: néhány rendőrbiztosból és őrzetéből, egy tollnokból, egy írnokból, három tűzfelügyelőből és egy tömlőtartó kulesárból állt. Maga az őrszemélyzet sem volt nagyszámú: kétszáz poroszló, tizenkét lovasporoszló és tizenkét lovaskerülő teljesített szolgálatot, egy poroszlóhadnagy, egy őrmester és öt tizedes vezetése alatt. A fezyveres személyzetet drabant-őrségnek nevezték.

A főkapitány a Hatvani-utcában — a mai Kossuth Lajos-utcában — székel, egyemeletes,

Gyalogás rendőrök kivonulása előtt

A rendőrségi mentő- és motorcsónakárság mentőövet dob egy öngyilkos után

vedlett, apró épületben. Törvény vagy szabályrendelet szabályozta a kihágásokat. Jegyzőkönyvet nem vettek fel, egyszerűen ítéletet hoztak és ezt följegyezték az úgynevezett feketekönyvbe. Az igazságszolgáltatás mértékét a rendőrorvos határozta meg: öttől huszonötig terjedő mogyorófpáleaütésben. Tizenegy év múlva, mikor Pest és

Diszruhás lovasrendőr-osztag

budapesti rendőrig

Kerékpáros osztály a Mosonyi-utcai kaszárnya udvarán

A régi főkapitányság épülete az egykori Hatvani-utcában

A motorkerékpáros osztály

Buda szabadkirályi városokat, valamint Óbuda mezővárost és a Margitszigetet Budapest név alatt egyesítették, a rendőrséget is egyéges szervezetbe fogták, államosították és fővárosi rendőrség név alatt működött tovább.

Akkoriban szabályozták belügyminiszteri rendelettel a rendőri eljárást és a nyomozás szabályait az úgynevezett sárgakönyv alapján.

A hírhedt *Thaisz*-korszak idejében bizony sokszor szomorú képet mutatott a főváros közbiztossága. Ez a helyzet azonban rövidesen megváltozott. Emlékeztetes, hogy az Operaház megnyitásán nagyrészt a rendőrség hibájából óriási tumultus keletkezett és a szörnyű tolongásban egy vagyonos pesti pékmestert a szó szoros értelmében letaposott és halálra gázolt a tömeg. A ajtó és a közvélemény felhördült. A heves támadásoknak meg is lett a fogantatja. *Tisza* Kálmán miniszterelnök 1884-ben szigorú vizsgálatot indított. *Thaisz* Elek főkapitány nyugdíjba került. Nemsokára *Török* János volt temesvári polgármester került a helyébe és ezzel megkezdődött a budapesti rendőrség szervezetének modern alapokra való fektetése és ezen az úton jutott el mai elismert, kitűnő színvonalára.

Az egykori Pest város poroszloinak kései utódjai ma már autón, motorkerékpáron száguldanak, rádióval üldözik a gonosztevőket és modern laboratóriumi szerszámokkal leplezik le a bűncselekményeket.

S. P.

A fehérváriúti rendőrségi lakótelepen létesítették Európa legmodernebb rendőrségi rádióállomását

A főkapitányság laboratóriumában a többi nagyszerű műszerek között kvarclámpával vizsgálják egy hamisított levelet